

Kohti unelma-ammattia podcast

K3J7

00:00:01 Kaisa

Sä kuuntelet Keudan Kohti unelma-ammattia -podcastia. Mun nimi on Kaisa Korkeamäki ja mä oon sun mukana kolmannen kauden lähdetään kuulemaan milloin unelma ammatti tällä kertaa löytyy.

00:00:16 Kaisa

Erikoiset ammattimme vain jatkua jatkuvat ja tänään onkin jälleen yksi sellainen, mistä itse en ole juurikaan koskaan kuullut, että mitä tämä itse asiassa sisältää. Eli mulla on terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen obduktio tekniikko Elli Tervonen moro Elli.

00:00:35 Elli

No moi moi.

00:00:36 Kaisa

Eli avataanko vähän kuulijoille ja ehkä kenties vähän minullekin obduktio tekniikko mitä sä teet?

00:00:39 Elli

Eli mä oon oikeuslääketieteen puolella töissä teen vainajille esi avauksen eli avaan vainajan.

00:00:48 Kaisa

Okei voidaanko puhua niin kun yleisesti tälleen niin kun niin kun kansankielellä ruumiin avaajasta

00:01:00 Elli

Siis no joo, ehkä se on selkeämpi, me tehdään poliisin määräämää työtä eli poliisi.

00:01:05 Elli

Antaa avaus määräyksen, jonka me sitten toteutamme ne eli siitä sitten tulee tää kuolinsyyn selvitys, jonka sitten tää oikeuslääkäri tekee eli me tehdään siellä.

00:01:16 Elli

Tää niin sanottu ruumiillinen työ eli avustetaan oikeuslääkäriin ja oikeuslääkäri sitten tekee tietysti sen oman osuutensa eli tutkii sen kuolinsyyn siinä.

00:01:29 Kaisa

Eli ihminen kuolee syystä x mitä sitten tapahtuu?

00:01:32 Elli

Eli niitähän on useampi syy, miksi oikeuslääketieteellinen.

00:01:37 Elli

Määrätään monihan sitten saattaa käsittää niin, että on kyseessä jonkinlainen rikos, mutta sehän ei. Sehän on pieni osuus siitä työstä mitä me myös tehdään. Eli siellä on tota valtaosahan avauksista on yleensä oikeuslääketieteellisissä eikä lääketieteellisissä.

00:01:55 Kaisa

Ja Haluatko vielä avata nopeasti näiden eron?

00:01:58 Elli

No oikeuslääketieteellinen on tosiaan se poliisin määräämä ja siihen ei ole niin kun omaisilla päätäntävaltaa siltä osin, koska siinä selvitetään niin vainajan oikeudet kuin omaisten tai hoitavan yksikön ja lääketieteellinen avaus sitten päätetään yksi omaisten ja tän hoitavan lääkärin kanssa, että onko tarpeellista tehdä lääketieteellistä avautta.

00:02:26 Kaisa

Aivan juu eli ei tarvitse ikään kuin ajatella että kaikki on hirveän niin kun traagista aina välttämättä.

00:02:30 Elli

Ei, että tokihan kyllähän meilläkin avataan sitten nää murhat ja itsemurhat ja tapaturmat ja ammattitaudit ja että kirjahan on kyllä sitten on laaja.

00:02:40 Kaisa

Palataan hei kohta vielä noihin yksityiskohtiin, mutta avataan eka vähän kuulijoille tätä sun omaa urapolkua. Miten ihmeessä sä olet päätenyt näin spesiaaliin ammattiin ja työtehtäviin

00:03:00 Elli

Niin no joo mä olin tosiaan lähihoitaja koulussa silloin ja mä oon ollut silloin 17-vuotias, kun meillä oli tää.

00:03:05 Elli

Lääketieteelliseen avaukseen tutustuminen eihän sinne pakko tietysti ole mennä kenenkään, mutta sitten päädyin itse menemään ja siitä sitten ehkä niin kun keksinkin ammatin. Eikä mulla ollut mitään tietämystä ja sitten tämmöistä ammatti on olemassa, että sehän tuli mulle siellä aivan yllätyksenä ja ehkä mulla oli tää klassinen ajattelu virhe niin kun suurimmalla osalla ihmisistä, että on vain patologeja olemassa ja tosiaan siellä sitten tämä ne oli varmaan silloin nimikkeellä.

00:03:34 Elli

Lääkintävahtimestari, koska meidän ammattinimikehän on tosi tuore ja mäkin olen siitä ensimmäisistä ryhmistä, mikä on valmistunut silloin. Oliko nyt sitten 10 vuotta sitten, mutta tosiaan olin siellä sitten sitä avautta katsomassa ja siitä se ajatus sitten lähtikin. Mutta onneksi en tietenkään heti päässyt alalle, koska olin 17 niin kävin vähän kasvamassa hoitoalalla.

00:03:59 Kaisa

Joka oli kyllä tosi hyvä että sai.

00:04:01 Elli

Sitä muun sairaalan niin kun oppia ja niin kun kokonaisuutta siitä, että.

00:04:05 Elli

Ja sitten mä pääsin Lahden Päijät-Hämeen keskussairaalan obduktioon tutustuu. Soitin sinne, että olen hoitoalalla.

00:04:12 Elli

Mä haluaisin tutustua ammattiin enemmän, että saanko tulla käymään päiväksi tai miten heille sopii ja sain sitten luvan tulla ja vietiin siellä sitten muistaakseni sen yksi päivän ja se sitten vakuutti kun ei tietenkään. Itsellä oli tosi epävarmat olot, että onko tää nyt niin kun muovaa varten ja mitä mitä mun pää tykkää tästä, että kuitenkin oli semmoinen vähän silleen erikoinen, että kohtaisin joka päivä vainajia ja avaisin niitä ja että onko tämä nyt oikeasti minun juttuni ja siksi se halusin että.

00:04:43 Elli

Turhaan sitten ainakaan haaveilla siitä, että kun pääsin tutustumaan.

00:04:47 Elli

Ja sitten tosiaan sitten vahvisti vaan sitä, että kyllä tää on niin kun se mun juttu.

00:04:53 Elli

No mutta sitten tietystikään ei mitään työpaikkaa tai koulupaikkaa on ollut sillä hetkellä tiesin, että koulu on tulossa.

00:05:03 Kaisa

Ja tätä ei ole ollut siinä lähihoitajan työssä tai niin kun lähihoitajan koulutuksessa aikaisemmin.

00:05:08 Elli

Ei ei. Ja se ei ole siis ole muutenkaan nyt siis lähihoitajan koulutuksessa, että se on ihan erillinen ammattitutkinto.

00:05:15 Kaisa

Aivan eli sä oot ymmärräkö oikein, että sä oot käynyt ikään kuin sen lähihoitajan ja sitten siitä lähtenyt erikoistumaan.

00:05:21 Kaisa

Ja kuinka pitkä tää obduktio teknikon linja niin se sitten on?

00:05:27 Elli

No sehän on ihan ehkä opiskelijasta kiinni ja siitä paikasta mihin sä pääset opiskelemaan. Eli tosiaan kun meillähän on täysin kädentaito ammatti tietenkin pohjautuu sinne lääketieteen osaamiseen, eli vaaditaan sitä hoitoalan kokemuksta sieltä taustalta tai opintoja ja aina kun jossain avautuu paikka niin se henkilö koulutetaan suoraan sinne.

00:05:52 Elli

Tosiaan kun on niin kädentaito ammatti, että sitä ei voi lukea mistään kirjasta miten sä saat elimet irrotettua ja miten se koko prosessi siellä menee. Eli se on niin se on vähän niin kun työpaikka oppiminen koko sen opinto ajan. Totta kai siinä on näitä kirjallisia tehtäviä osuuksia mitä se koulu sitten vaatii ja.

00:06:12 Elli

Valvoo koulutusjärjestelmä on hienosti perehtynyt siihen ammattiin ja tietää niin kun mitä kuin laaja se osaaminen pitää olla. Itse olin ainakin silloin tosi tyytyväinen ja ylpeä siitä, että kuinka tarkkaa siellä oli niin kun tää koko prosessi otettu siihen opinto määrään ja vaatimuksiin.

00:06:31 Kaisa

Hienoa niin kun, että osataan vastata just näihin työpaikan tarpeisiin kun sitten taas.

00:06:35 Kaisa

Saattaako olla näin, että välillä se hoitoalan ehkä koulutus voi jäädä vähän sille pintapuoliseksi, että sitten tavallaan niin kun uudet ammattilaiset just tulee ihan jotenkin sitten vähän epävarmana, että miten tää nyt oikeastaan meneekään kun siellä koulussa ei olekaan ehkä saanut sitten niin paljon sitä mitä tarvitsisi siihen.

00:06:49 Elli

Niin ja siinä on ehkä se, että sitten hoitopuolen totta kai se on aika teoriapohjainen. Totta kai siellä on ne nää työpaikka harjoittelu, mutta meidän puoli on siitä kun on erilainen.

00:07:00 Elli

Kun periaatteessa kaikki oppiminen tapahtuu siellä työpisteellä.

00:07:05 Kaisa

Missä se ikään kuin ruumis on siinä edessäsi ja siinä opetetaan, että nyt tämä maksa nostetaan.

00:07:09 Kaisa

Niin kyllä hei jatketaan vähän työpaikalle nyt jos ajatellaan, me ollaan siellä työpisteellä niin kun puhuit niin millaisia työtehtäviä tosiaan se koko prosessi sisältää. Mitä kaikkea sä teet siellä sun työpisteellä? No tai työpaikalla.

00:07:25 Elli

Siis niin jos no jos puhutaan pelkästään tästä ruumiin avaamisesta, niin aamu alkaa sillä päivän salin valmistelulla eli työvälineiden paikalleen laitolla ja näyte pöytien järjestelylle ja siitä, että mitä se vainaja tapaus niin kun vaatii, että minkälainen keissi siinä on, että mulla on tarpeeksi näyte putki ja tai mitä se mitä se nyt sitten vaatisi.

00:07:52 Elli

Tietenkin niitähän saattaa aina avauksessa tulla yllätyksenä ja sitten sen mukaan sitä aina eletäänkin. Ja sitten kun on nää kaikki työvälineet ja pöydät laitettu kuntoon, niin sitten tämä vainaja haetaan ja punnitaan ja jonka jälkeen oikeuslääkäri tekee ulko tarkastuksen ja saadaan sen jälkeen me teknikot avaus lupa, jonka jälkeen suoritetaan tää vainajan avaaminen.

00:08:17 Elli

Yhdessä tietysti tän oikeuslääkäriin kanssa joskus myös poliisien kanssa, että meitä saattaa olla vähän isompikin ryhmä joskus sen asian äärellä tutkimassa sitä etenkin nää henkirikos tapaukset on monen ammattiryhmän niin kun yhteistyö siinä paikan päällä.

00:08:34 Elli

Vainaja kun on avattu ja lääkäri on määrännyt ja ottanut näitä näytteitä.

00:08:41 Elli

Niin sen jälkeen me punnitaan kaikki elimet ja ompelemme kiinni ja siistimme vainajan hautaustoimisto sitten nää tukemiset ja arvoitukset ja nää sitten hoitaa, että meidän tulevaisuus on periaatteessa siinä kun ollaan siistitty loppuun, niin sitten meidän työosuus siltä osin päättyy.

00:09:00 Kaisa

Aivan ja niin kun puhuikin tuosta, että moniammatillisesti toisinaan näitä tehdään. Onko tää työ? Miten sä koet itse että onko se niin kun yksinäistä tai kenties et saako siinä niin kun pakertaa niin kun vähän omien ajatustensa kanssa sitä hommaa tehdä.

00:09:15 Kaisa

Vai onko se niin kun hyvinkin niin kun tiimi keskeistä?

00:09:17 Elli

Että ei se no niin ehkä molempia, että mitä itsekkin haluaa siltä vaikka yksi päivältä, että jos on itsellä vähän semmoinen olo, että ei jaksa niin paljon vaikka jutella sinä päivänä niin ihan saa rauhassa pakertaa yksinä seinään.

00:09:38 Kaisa

Niin osataan antaa ehkä sitä tilaakin sitten niin kun ammattilaisten keskittyä siihen tekemistä kyllä.

00:09:43 Elli

Kun jokaisella on kuitenkin ne omat tapauksensa jokaisella tekniikalla on se oma työmäärä sille päivälle.

00:09:50 Elli

Ja sali kaverin kanssa, kun meitä on yleensä useampi salissa, niin voidaan sen työparin kanssa tai parien kanssa niin kun sopia, mutta jokaisella on periaatteessa ne omat työ kappaleet siinä, että mikä on niin kun sitten se päivän oma saldo niin sanotusti.

00:10:05 Kaisa

Niin, puhutaanko me miten kiireisestä työstä? Eli nyt kun jos ajatellaan että hoitoala nyt varsinkin tälleen.

00:10:12 Kaisa

Niin kun viime vuosina, niin on osoittautunut, että hirveän jotenkin niin kun resurssipula koko ajan ja hoitajia lähtee vaihtamaan alaa ja on niin kun rankat työolosuhteet. Voidaanko ajatella että se on siellä loppupäässä tätä ihmisen elämän ketjun yksi kiireistä vai montako vainajaa sitten per päivä on se teidän saldot?

00:10:32 Elli

Se on hyvin suhteellinen asia. Avaus voi kestää vaikka yhden tunnin tai se voi kestää 8 tuntia yksi avaus että sitähän määrällisestikään ei voisi sanoa suoraan että jokainen avaus on se tunnin homma ja mikä se on tausta totta kai henkirikoksethan ne hän kestää tosi pitkään niin kun pääsääntöisesti aina että se on niin totta kai kun siinä on monta työryhmää niin kun tavallaan seuraamassa sitä ja jokaisen pitää sitten aina huomioida toisensa ja antaa sitä tilaa siihen että edetään tietyssä tahdissa ja kaikki tulee huomioitua ja.

00:11:06 Elli

Totta kai niin kuin joka avauksessa.

00:11:09 Elli

Niin ja sitten kun jokainen vainaja on se oma työ pituus siinä jota ei pysty niin kun ennalta aina määräämään, että kuinka paljon mikä avaus kestää. Mutta meillä on myös se että kun mehän ei saada työntekijöitä mistä on varamiespalvelusta, joten jos meistä on vaikka pari sairaslomalla niin meillä ei ole ketään ketä sinne saada eli silloin se työporukan on pärjättävä sillä vajauksella mikä on.

00:11:35 Kaisa

Koetko kuitenkin, että työ on manageable sellaista, että niin kun että tämä kyllä hoituu ilman sellaista ikään kuin työstressi.

00:11:42 Elli

No joo itse en kyllä stressaa kauhean herkästi, mutta se on hyvin fyysistä työtä. Eli sehän on tosi kuluttavaa ja tällaiset työvajaukset niin se rupeaa tuntuu kyllä kaikilla kropassa, että jos tekee pitkäkin aikaa pienellä miehityksellä niin kyllä se käy tosi monelle niin kun käsiin ja olkapäihin selkään se veitsen käyttö on niin staattista työtä, että staattisia pitoja siinä pitkiä aikoja ollaan.

00:12:13 Elli

Käsi samassa tavallaan lukko asennossa, jolloin tää nestekierto vähän sitten häviää ja se tekee sitten ajan kanssa tällaisen jäätyneitä olkapäitä.

00:12:19 Kaisa

Joo, voidaanko ajatella niin, että työ, millaisia ominaisuuksia se vaatisi tekijältään niin just ikään kuin se hyvä fyysinen kunto varmastikin kyllä mitäs muuta sä näkisit, että tekijällä olisi hyvä hyvä olla niin kuin handy, ssä tai kenties tällaisena niin kun persoonan ominaisuuksina.

00:12:35 Elli

Mä oon ehkä kiinnittänyt itse huomiota tohon ehkä tähän persoonaan me ollaan toki meidänkin.

00:12:49 Elli

Työyksikössä kaikki hyvin erilaisia, mutta meitä yhdistää kuitenkin tietynlainen huumori. Aivan, mutta nyt ei olekaan niin kuin varmaan kaikki heti ajattelee, että me ollaan tosi mustan huumorin omaavia, mutta.

00:13:02 Elli

Me ei niin.

00:13:05 Kaisa

Tähän mä olin tulossa seuraava onko sitä kivaa puujalka vitsailla.

00:13:11 Elli

No itse asiassa kun mehän ei oikeastaan me ei puhuta meidän työstä oikeastaan koskaan, että meillä ihan vitsit liittyy aivan niin kun muihin asioihin me puhutaan niin kun omista arkisista asioista me tai jostain, mutta me ei niin kun.

00:13:17 Kaisa

No niin.

00:13:25 Elli

Mä oon jotenkin tosi ylpeä, että me ollaan niin kunnioittavia ja me ei lasketa tavallaan niistä vainajista koskaan millään lailla vitsiä ja se on ihana, joka yhdistää meitä kaikkia siellä.

00:13:33 Kaisa

Työpajoja, joita joo ja nimenomaan se, että tosi ihana kuulla tiedätkö se sellainen kunnioitus nimenomaan säilyy niin kun loppuun.

00:13:41 Kaisa

Kyllä, mutta miten sä koet Elli? Kerro mulle kun puhutaan tästä niin kun hoito alasta ja siitä työilmapiiristä ja siitä kuitenkin teet vakavaa raskasta työtä fyysisesti kenties myös henkisesti.

00:13:58 Kaisa

Miten sä palaudut itse siitä?

00:14:01 Elli

Mulle se ei ole varmaan koskaan ollut ongelma, jos ajattelet tulisi alalle ja ajattelisi että siihen tottuu.

00:14:08 Elli

Jotenkin mä näen, että se on sulla joko tai että joko sä olet sen tyyppinen ihminen että se sopii sulle tai sitten se ei vaan sovi.

00:14:20 Kaisa

Että sitä onko niin kun näin että pystyyköhän sitä kenties just opettelemaan sitä?

00:14:24 Elli

Mä en jotenkaan usko, että se on kuitenkin ehkä liian pitkä taival, että kyllä mä totun tähän. Kyllä mä totun tähän, että ehkä se pitää olla luonnostaan ja monihan opiskelija, meillähän otetaan niin.

00:14:37 Elli

Ensin tullaan tutustumaan just yhdeksi päiväksi.

00:14:40 Elli

Jota se henkilö näkisi, että onko tämä nytten oikeasti häntä varten?

00:14:47 Kaisa

Ja millä lailla se niin day one kolahtaa niin sanotusti että.

00:14:51 Elli

Ja tosi moni sanoo siinä kohtaa, että ei ole kyllä hänen juttunsa.

00:14:56 Elli

Se on kaikille paljon helpompi niin että tullaan siihen, koska ehkä se on niin kuin itsellekin oli tosi vaikea ja ajatella ennakkoon, että miltä itsestä voi tuntua.

00:15:06 Kaisa

No aivan totta muuten kyllä, että meet siihen tilanteeseen. Voihan se nyt jokainen niin kun kuvitella mielessään, mutta ei sitä varmaan osaa ajatellakaan, että millaisia tunteita tai ajatuksia se kenties herättää sitten se tilanne.

00:15:17 Elli

Niin niinpä.

00:15:20 Elli

Ja se on kuitenkin sitten ihan luontaista tuntoa sellaisia ahdistusta tai pelkoa siitä, että siinäkin ei ole mitään niin kun tavallaan ihmeellistä, että toteakin, että hei.

00:15:29 Elli

Ei olekaan minun alani, kyllä.

00:15:31 Kaisa

Kyllä no aivan.

00:15:32 Elli

Mutta se on siinä kohtaa hyvä jo sanoa ja aika moni niin nopeasti jo ymmärtää sen.

00:15:38 Kaisa

Jo ajatellaan niin kun, että kuinka paljon tämä auttaa sitten siihen, että esimerkiksi se työhyvinvointi säilyy siellä ja että ihmiset, työntekijät säilyy työkykyisinä, että kun ollaan jo ikään kuin sieltä niin kun vähän alusta asti mietitty että no hei, että onko tää sellaista nimenomaan minkä kanssa mä oon ihan fine niin.

00:15:56 Elli

Joo, ja sitten toisaalta meidän työ on ainakin itse koen niin että on helppo jättää sinne työmaalle, koska me nähdä mitään niin kun henkilökohtaista siinä se on. Ehkä meille semmoinen jokainen vainaja vaan tutkimus joka me tehdään yhdessä sen oikeuslääkärin kanssa siinä. Niin tavallaan se henkilökohtaisuus me ei niin kun tiedetä siitä henkilöstä mitään.

00:16:22 Kaisa

Niin tai heidän omaisistaan välttämättä.

00:16:24 Elli

Niin niin, että me ei nähdä mitään.

00:16:28 Elli

Henkilökohtaisia tavaroita tai mitään mikä tavallaan tekisi jotenkin persoonaa siihen. Ehkä se helpottaa omalta osaltaan siinä sen työn tekemistä.

00:16:39 Kaisa

Aika upea kuulla. Hei Elli kuule vielä viimeinen kysymys mikä sun mielestä tässä sun työssäsi on ihan parasta?

00:16:47 Elli

Ehkä se jonkun asteinen luovuus ja.

00:16:51 Elli

Oman käden työn näkeminen suoraan siinä ja tavallaan on jollain lailla pikkutarkka niin ehkä se sopii mulle siksi tosi hyvin.

00:17:00 Kaisa

Ai jukra pääsee niin kun toteuttamaan sellaista omaa. Voiko sanoa onko perfektionismia?

00:17:06 Elli

Ehkä vähän jotain.

00:17:10 Kaisa

Että saa niin kun tarkat vedot niin sanotusti.

00:17:12 Elli

Joo, ja se ei ollut se oman käden ja se taito mikä on niin kun tässä yli 10 vuoden niin kun takana tullut ja tavallaan se työn helppous siltä osin. Onhan se antoisaa ja se tiedon määrä mikä on saanut tästä kaikilta niin onhan se.

00:17:27 Elli

Ihana tietää ja osata ne asiat.

00:17:30 Kaisa

Niin ja varmasti jos ihmiskeho kiinnostaa ja tää niin kun.

00:17:33 Kaisa

Ikään kuin lääketiede.

00:17:34 Kaisa

Niin tää on just yksi tosi mahtava väylä siihen, että pääset olemaan niitten asioiden kanssa tekemisissä eikä välttämättä tarvitse olla sitä tiedätkö ylimmän lääkärin erikoistumis opiskelua yliopistossa.

00:17:49 Kaisa

Elli, kiitos ihan valtavasti sinulle haastattelusta, että olit mukana meidän obduktio tekniikko THL:iltä. Kiitos sulle.

00:17:53 Kaisa

Ja nyt jos hei teille jää jotain kysymyksiä kuulijat Ellin työnkuvasta tai mistä tahansa, niin ottakaa ihmeessä yhteyttä kaisa.korkeamaki@keuda.fi tai sitten instagramin puolelta korkeamakista me nähdään hei.

00:18:03 Kaisa

Ei me nähdä vaan mehän kuullaan ensi kerralla moikka.